

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกหินแห่

อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม

คำนำ

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลโคกหินแฮ่ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ภายใต้เครื่องมือการประเมินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กำหนดให้แสดงผลการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการ ปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรบริหารส่วนตำบลโคกหินแฮ่ในฐานะผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ของหน่วยงานของ รัฐ ซึ่งมีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงได้ ทำการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประกอบด้วย (๑) การอนุมัติ อนุญาตของทาง ราชการ (๒) การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ (๓) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ เป็นต้น

ทั้งนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ประจำปี งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ขององค์กรบริหารส่วนตำบลโคกหินแฮ่จะเป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่งในการ ผลักดันและ ขับเคลื่อนเจตจำนงและนโยบายการบริหารงานด้วยความสุจริต เพื่อเป็นการกำกับดูแลองค์กรที่ดี ต่อไป

หน่วยตรวจสอบภายใน
องค์กรบริหารส่วนตำบลโคกหินแฮ่

สารบัญ

หน้า

๑. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกหินแฮ่
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	๑
๒. ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงานของโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต	๑
๓. ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	๒
๔. ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
และการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	๓

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกหินแฮ่ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงานของโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

เนื่องด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลโคกหินแฮ่ได้ดำเนินการพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากเหตุวาตภัยที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยมีผู้ยื่นคำขอรับความช่วยเหลือเป็นเงินค่าซ่อมแซมบ้านพักอาศัย คอกสัตว์ และโรงเก็บพืชผลทางการเกษตร จำนวนทั้งสิ้น ๒๖ ราย

ในการนี้ หน่วยงานได้ดำเนินการคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริต โดยพิจารณาจากภารกิจหลักที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ การพิจารณาอนุมัติ การให้บริการประชาชน ตลอดจนกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรทรัพยากรหรือการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ หรือการเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้

จากการพิจารณาพบว่า กระบวนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญ และมีปัจจัยเสี่ยงที่อาจนำไปสู่การทุจริต เช่น การใช้ดุลพินิจในการพิจารณาสิทธิ การตรวจสอบข้อเท็จจริง และการอนุมัติการให้ความช่วยเหลือ จึงกำหนดให้กระบวนการดังกล่าวเป็นประเด็นสำหรับการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตามแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ภายใต้เครื่องมือการประเมินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ตัวชี้วัดข้อ O๒๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานของรัฐ ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตอย่างน้อย ๑ ด้าน จาก ๓ ด้าน ได้แก่

- ๑) ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
- ๒) ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ต้องมีรายละเอียดประกอบด้วย

๑) การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต อย่างน้อย ๑ กระบวนการหรือโครงการ

- ๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- ๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
- ๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละประเด็น ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

- ๑) เหตุการณ์ความเสี่ยง
- ๒) ระดับของความเสี่ยง
- ๓) วิธีการหรือมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

๒.๑ ประเด็นความเสี่ยงที่ ๑ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ

การพิจารณาอนุมัติการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบวาทภัยอาจเกิดการใช้ดุลพินิจที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ระเบียบ และเงื่อนไขที่กำหนด ส่งผลให้เกิดการอนุมัติช่วยเหลือแก่ผู้ที่ไม่เข้าเกณฑ์ หรือได้รับความช่วยเหลือไม่เหมาะสมตามระดับความเสียหาย

๒.๒ ประเด็นความเสี่ยงที่ ๒ การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอาจใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ หรือเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งในการตรวจสอบข้อเท็จจริงและการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

๒.๓ ประเด็นความเสี่ยงที่ ๓ การใช้จ่ายงบประมาณ

เนื่องจากการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบวาทภัยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ มีมูลค่าความเสียหายและวงเงินช่วยเหลือเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จึงอาจเกิดความเสียหายในการพิจารณาใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือเกิดการจัดสรรงบประมาณที่ไม่เหมาะสม

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๓.๑ เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)

- ๑) การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิด แบบเชิงปริมาณจำนวนครั้งของโอกาสเกิดการทุจริต (ตัวอย่างการเปรียบเทียบ)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มากกว่า ๑ ครั้ง ต่อปี
๔	สูง	ไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	ไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	ต่ำ	ไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	ต่ำมาก	ไม่เกิน ๑ ครั้งต่อปี

๒) เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน

- การวิเคราะห์ผลกระทบด้านการเงิน/ทรัพย์สิน (ตัวอย่างการเปรียบเทียบ)

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มากกว่า ๑๐ ล้านบาท
๔	สูง	มากกว่า ๒.๕ แสนบาท - ๑๐ ล้านบาท
๓	ปานกลาง	มากกว่า ๕๐,๐๐๐ - ๒.๕ แสนบาท
๒	ต่ำ	มากกว่า ๑๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ บาท
๑	ต่ำมาก	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

- การวิเคราะห์ผลกระทบด้านชื่อเสียง/ภาพลักษณ์ (ตัวอย่างการเปรียบเทียบ)

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีการแพร่ข่าวในวงกว้างในหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และระบบออนไลน์
๔	สูง	มีการเผยแพร่ข่าวทั้งในวิทยุ และหนังสือพิมพ์
๓	ปานกลาง	มีการเผยแพร่ข่าวเฉพาะในหนังสือพิมพ์
๒	ต่ำ	มีการเผยแพร่ข่าวในวงจำกัด
๑	ต่ำมาก	ไม่มีการเผยแพร่ข่าว

๓.๒ กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๕ ระดับ และจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

ระดับความเสี่ยง = โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต X ระดับความรุนแรงของผลกระทบ
 Degree of Risk = Likelihood x Impact

๕	สูงมาก
๔	สูง
๓	ปานกลาง
๒	ต่ำ
๑	ต่ำมาก

ระดับผลกระทบ	ระดับของความเสี่ยง					
	๑ = ต่ำมาก	๒ = ต่ำ	๓ = ปานกลาง	๔ = สูง	๕ = สูงมาก	๕ = สูงมาก
๕ = สูงมาก	๑x๕ = ๕	๒x๕ = ๑๐	๓x๕ = ๑๕	๔x๕ = ๒๐	๕x๕ = ๒๕	๕x๕ = ๒๕
๔ = สูง	๑x๔ = ๔	๒x๔ = ๘	๓x๔ = ๑๒	๔x๔ = ๑๖	๕x๔ = ๒๐	๕x๔ = ๒๐
๓ = ปานกลาง	๑x๓ = ๓	๒x๓ = ๖	๓x๓ = ๙	๔x๓ = ๑๒	๕x๓ = ๑๕	๕x๓ = ๑๕
๒ = ต่ำ	๑x๒ = ๒	๒x๒ = ๔	๓x๒ = ๖	๔x๒ = ๘	๕x๒ = ๑๐	๕x๒ = ๑๐
๑ = ต่ำมาก	๑x๑ = ๑	๒x๑ = ๒	๓x๑ = ๓	๔x๑ = ๔	๕x๑ = ๕	๕x๑ = ๕
ระดับโอกาส	๑ = ต่ำมาก สีฟ้า	๒ = ต่ำ สีเขียว	๓ = ปานกลาง สีเหลือง	๔ = สูง สีส้ม	๕ = สูงมาก สีแดง	๕ = สูงมาก สีแดง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต และการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

๕	สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับ สูงมาก (๑๖ - ๒๕ คะแนน)
๔	สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับ สูง (๑๒ - ๑๕ คะแนน)
๓	สีเหลือง หมายถึง ปานกลาง (๘ - ๑๐ คะแนน)
๒	สีเขียว หมายถึง ต่ำ (๓ - ๕ คะแนน)
๑	สีฟ้า หมายถึง ต่ำมาก (๑ - ๒ คะแนน)

ชื่อโครงการ : โครงการช่วยเหลือผู้ประสบวาตภัย

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักปลัด (งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) และกองช่าง

ความสอดคล้องกับพันธกิจ : การให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนแก่ประชาชนผู้ประสบสาธารณภัย การคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน รวมทั้งการให้บริการสาธารณะอย่างทั่วถึง โปร่งใส และเป็นธรรมตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ประเภทความเสี่ยงที่ประเมิน :

ด้านที่ ๑ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทาง

ด้านที่ ๒ การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ ๓ การใช้จ่ายงบประมาณ

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (โอกาส * ผลกระทบ)	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
(๑) การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ	๑. ความเสี่ยง การพิจารณาอนุมัติ ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบวาตภัย เป็นภารกิจที่ต้องดำเนินการอย่าง เร่งด่วน และมีการใช้ดุลพินิจของ เจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงและพิจารณาให้ความ ช่วยเหลือ จึงอาจก่อให้เกิดความ เสี่ยงต่อการเอื้อประโยชน์แก่ บุคคลบางราย การเลือกปฏิบัติ หรือการอนุมัติไม่เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ ระเบียบ และเงื่อนไขที่ กำหนด	๑ X ๑ (ต่ำมาก)	๑. กำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และเงื่อนไขการให้ความ ช่วยเหลือ ตามระเบียบที่ เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน และ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน รับทราบ ๒. แต่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบข้อเท็จจริง และ ประเมินความเสียหาย เพื่อให้เกิดการตรวจสอบถ่วงดุลในการ พิจารณา ๓. จัดทำหลักฐานประกอบการ พิจารณา เช่น ภาพถ่ายความ เสียหาย รายงานตรวจสอบพื้นที่ และเอกสารคำร้องให้ครบถ้วน
	๒. ความเสี่ยงในการอนุญาตหรือ อนุมัติให้ดำเนินการช่วยเหลือใน กรณีเร่งด่วน อาจมีความเสี่ยงจาก การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ใน การอำนวยความสะดวกหรือเร่งรัด การดำเนินการให้แก่บุคคลบาง ราย โดยอาจมีการดำเนินการก่อน เอกสารหลักฐานครบถ้วน หรือไม่ เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด ซึ่ง อาจส่งผลต่อความโปร่งใสและ ความเป็นธรรมในการปฏิบัติ ราชการ	๓ X ๕ (สูง)	๔. กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วน ให้ จัดทำบันทึกเหตุผลความจำเป็น และดำเนินการจัดทำเอกสาร ประกอบให้ครบถ้วนภายใน ระยะเวลาที่กำหนด ๕. ให้ผู้บังคับบัญชาสอบทานการ พิจารณาอนุมัติ และการจ่าย ความช่วยเหลือ เพื่อป้องกันการ ใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ
(๒) การใช้อำนาจและตำแหน่ง หน้าที่	๑. การขัดกันแห่งผลประโยชน์ (Conflict of Interest) - เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องอาจ ใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อเอื้อ ประโยชน์แก่ตนเอง ญาติ หรือ บุคคลใกล้ชิดในการพิจารณาให้ ความช่วยเหลือผู้ประสบวาตภัย	๑ X ๒ (ต่ำ)	๑. กำชับให้เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติหน้าที่ตาม กฎหมาย ระเบียบ และ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่าง เคร่งครัด โดยยึดหลักความ โปร่งใสและความเป็นธรรม

	<p>๒.การเร่งรัดกระบวนการ (Rushed Process)</p> <p>- อาจมีการใช้ดุลพินิจเร่งรัดขั้นตอนการดำเนินงานให้แก่บุคคลบางรายเป็นกรณีพิเศษ โดยไม่เป็นไปตามลำดับหรือหลักเกณฑ์ที่กำหนด</p>	<p>๑ X ๒ (ต่ำ)</p>	<p>๒. กำหนดให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพิจารณาหลีกเลี่ยงการมีส่วนได้ส่วนเสีย หรือกรณีที่น่าจะเกิดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่</p> <p>๓. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาความเสียหาย เพื่อร่วมพิจารณาและลดการใช้ดุลพินิจของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง</p> <p>๔. กำหนดขั้นตอน ระยะเวลา และหลักเกณฑ์การดำเนินงานให้ชัดเจน เพื่อป้องกันการเร่งรัดกระบวนการหรือการให้สิทธิพิเศษแก่บุคคลบางราย ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรการ No Gift Policy และไม่เรียกรับผลประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่</p> <p>๕. จัดให้มีช่องทางรับเรื่องร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแส เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานได้</p>
<p>(๓) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ</p>	<p>๑. อาจเกิดการพิจารณาจัดสรรหรือใช้จ่ายงบประมาณเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบวาทภัยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ระเบียบหรือเงื่อนไขที่กำหนด ส่งผลให้การช่วยเหลือไม่สอดคล้องกับระดับความเสียหายที่เกิดขึ้น</p>	<p>๑ X ๓ (ต่ำ)</p>	<p>๑. กำหนดให้การพิจารณาและการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบหลักเกณฑ์ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด</p> <p>๒. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและประเมินความเสียหาย เพื่อร่วมตรวจสอบข้อมูลก่อนการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ</p> <p>๓. ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน และข้อมูลความเสียหายก่อนดำเนินการอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณ</p> <p>๔. เปิดเผยข้อมูลการให้ความช่วยเหลือและการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้อย่างโปร่งใส</p>
	<p>๒. อาจเกิดการรายงานหรือการประเมินมูลค่าความเสียหายไม่ตรงตามข้อเท็จจริง ซึ่งอาจส่งผลให้มีการพิจารณาให้ความช่วยเหลือเกินกว่าระดับความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง</p>	<p>๑ X ๓ (ต่ำ)</p>	